

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 1/25	

FACULTATEA _____

PROGRAMUL DE STUDII _____

DEPARTAMENTUL/CATEDRA DE _____

APROBAT

la ședința Comisiei de Asigurare a Calității și
Evaluării Curriculare în Medicină

Proces verbal nr.____ din _____

Președinte _____

(grad didactic, titlu științific)

Nume, prenume _____

(semnătura)

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății de Medicină
nr. 1

Proces verbal nr.____ din _____

Decanul Facultății de Medicină nr. 1

dr.hab.șt.med., conf. universitar

Plăcintă Gheorghe _____

APROBAT

la ședința Catedrei de Chirurgie nr. 1

"Nicolae Anestiadi"

Proces verbal nr. 11 din 15.05.24

Șef catedră, dr. hab. șt. medicale, profesor universitar

Rojnoveanu Gheorghe _____

CURRICULUM

DISCIPLINA BOLI CHIRURGICALE

Studii integrate/ Ciclul I, Licență

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Rojnoveanu Gheorghe, dr. hab. șt. med., prof. univ;

Berliba Sergiu, dr. șt. med., conf. univ;

Vozian Marin, dr. șt. med., conf. univ;

Chișinău, 2024

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 2/25	

I. PRELIMINARII

- Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / **specialității de chirurgie**

Patologia chirurgicală de bază în sistemul universitar se studiază la catedra de Chirurgie nr.1 „Nicolae Anestiadi” în anul IV (semestrul VIII). Prin intermediul cursului de prelegeri și seminarelor practice studenții studiază profund etiopatogenia, clasificarea, simptomatologia, diagnosticul pozitiv și diferențial, tratamentul afecțiunilor chirurgicale abdominale acute de bază conform programului.

Condiția obligatorie de studiu este însușirea materiei și a deprinderilor practice care permit viitorului medic de a se orienta în situația de urgență, elaborând un algoritm adecvat de examinare, diagnostic și tratament.

După modulul de chirurgie la anul IV studentul trebuie **să cunoască:**

- problema social-economică a patologiilor chirurgicale abdominale acute și traumatismelor toracice și abdominale incluse în curriculum;
- frecvența, etiologia și patogenia bolilor chirurgicale abdominale acute, cât și a traumatismelor abdominale și toracice;
- metodele contemporane de investigație (de urgență și programate) a patologiei chirurgicale acute;
- metodele contemporane de tratament a maladiilor chirurgicale abdomenale, cât și a traumatismelor abdominale și toracice;
- metodele de profilaxie a patologiilor cronice și acute ale organelor cavității abdominale etc.

După modulul de chirurgie la anul IV studentul trebuie **să posede:**

- diagnosticul clinic al afecțiunilor chirurgicale ale organelor cavității abdominale;
- elaborarea algoritmului de investigare a bolnavului chirurgical atât în urgență, cât și programat;
- deprinderi practice necesare la examinarea pacientului și stabilirea diagnosticului prezumptiv;
- să determine indicațiile metodelor clasice de tratament a celor mai frecvente patologii chirurgicale acute și cronice abdominale;
- acordarea asistenței medicale urgente în patologia chirurgicală acută și în traumatisme împreună cu medicii specialiști;
- deprinderile necesare pentru îngrijirea bolnavului chirurgical pre- și postoperator.

Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională:

- Rezultatul studierii modulului de Boli chirurgicale este dezvoltarea la fiecare student a gândirii clinice la patul bolnavului, formularea diagnosticului, aprecierea tacticii medico-chirurgicale, acumularea deprinderilor practice manuale, cunoașterea principiilor tehnicilor operatorii de bază. Pe tot parcursul anului de studii se efectuează controlul prin evaluarea orală și testarea cunoștințelor teoretice și practice, precum și prin însușirea și perfectarea manoperelor practice în procesul de curăție și îngrijire a pacienților chirurgicali.
- La finele modulului fiecare student valorifică un studiu de caz clinic, și este supus unui examen, care include 3 etape: prezentarea de caz clinic, testare în SIMU și interviul oral, nota medie fiind apreciată conform coeficienților respectivi.
- **Limba/limbile de predare a disciplinei:** română, rusă, engleză, franceză.;

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 3/25	

- **Beneficiari:** studenții anului studenții anului IV, Facultatea de Medicină nr.1 și nr.2.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei		S.08.O.067	
Denumirea disciplinei		Boli chirurgicale	
Responsabil de disciplină		dr. hab. șt. med., prof. univ. Gheorghe Rojnoveanu	
Anul	IV	Semestrul/Semestrele	VIII
Numărul de ore total, inclusiv:			150
Curs	34	Lucrări practice/ de laborator	34
Seminare	34	Lucrul individual	48
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	5

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:
la nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să posede cunoștințe privind afecțiunile chirurgicale abdominale acute și cronice la pacienți;
 - să posede abilități privind particularitățile debutului și evoluției diverselor afecțiuni chirurgicale abdominale;
 - să posede metodologia și particularitățile examinării pacienților cu diverse afecțiuni chirurgicale ale abdomenului;
 - să cunoască frecvența, etiologia și patogenia maladiilor chirurgicale abdominale, cât și a traumatismelor abdominale și toracice;
 - să cunoască metodele contemporane de investigație (urgente și programate) a patologiei chirurgicale abdominale;
 - să cunoască metodele contemporane de tratament ale patologiilor chirurgicale abdominale și a traumatismelor abdominale;
 - să cunoască metodele de profilaxie a patologiilor cronice și acute ale organelor cavității abdominale;
 - să cunoască indicațiile și modul de transferare al pacienților în servicii medicale specializate.
-
- **la nivel de aplicare:**
 - să efectueze colectarea și estimarea corectă a datelor anamnestice ale pacientului;
 - să efectueze examinarea corectă a pacienților cu diferite afecțiuni chirurgicale abdominale, cât și a traumatizațiilor;
 - să posede stabilirea diagnosticului prezumptiv;
 - să aprecieze gravitatea stării generale a pacientului prin interpretarea corectă a constantelor vitale;

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 4/25	

- să acorde primul ajutor în stările critice.
- **la nivel de integrare:**
- să aprecieze importanța maladiilor chirurgicale în contextul medicinei contemporane;
- să abordeze creativ problemele medicinei fundamentale;
- să deducă interrelații dintre bolile chirurgicale și alte discipline fundamentale;
- să posede abilități de implementare și integrare a cunoștințelor obținute la disciplina **Boli chirurgicale** cu disciplinele fundamentale;
- să fie apt de a evalua și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniu;
- să fie apt de a asimila noile realizări în domeniul diagnosticului și tratamentului maladiilor chirurgicale și de a integra cu alte discipline medicale.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Studenții anului IV urmează să realizeze că:

- **Bolile chirurgicale** este disciplina chirurgicală ce stabilește diagnosticul și tratează prin manevre operatorii și non-operatorii afecțiunile chirurgicale ale organelor cavității abdominale la adulți.
- Predarea disciplinei **Boli chirurgicale** viitorilor medici este necesară și indiscutabilă, reieșind din particularitățile organismului uman și a problemelor social-economice ce le implică patologiile chirurgicale.
- Importanța cunoașterii afecțiunilor chirurgicale este deosebită, deoarece medicul generalist este primul specialist care examinează bolnavul, și de cunoștințele acestuia depinde stabilirea diagnosticului precoce al afecțiunilor acute chirurgicale, tratamentul oportun și adecvat cu supravegherea ulterioară a pacientului.
- Necunoașterea elementelor de bază ale maladiilor chirurgicale pentru medicii generaliști poate avea consecințe grave pentru pacient, familie și societate.
- Pentru buna însușire a disciplinei sunt necesare cunoștințe temeinice în domeniul Biologiei, Chimiei, Anatomiei normale și clinice, Histologiei, Biochimiei, Farmacologiei, Morfopatologiei, Fiziopatologiei etc, obținute în primii trei ani de studii.

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 5/25	

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
1.	Apendicita acută. Clasificare. Simptomatologie. Tratament.	2	4	2.8
2.	Complicațiile apendicitei acute. Apendicita cronică. Perioada postoperatorie. Complicațiile postoperatorii.	2	4	2.8
3.	Ocluzia intestinală acută. Etiopatogenia. Dereglările homeostaziei și sistemului hidrosalin în ocluzia intestinală acută. Clasificarea. Ocluzia intestinală acută: simptomatologie, forme clinice, diagnosticul pozitiv și diagnosticul diferențial.	2	4	2.8
4.	Ocluzia intestinală acută: forme particulare ale ocluziei intestinale, tabloul clinic, diagnosticul, tratamentul. Perioada pre- și postoperatorie. Complicațiile postoperatorii.	2	4	2.8
5.	Herniile peretelui abdominal anterior. Anatomia și topografia peretelui abdominal. Herniile libere. Diagnostic. Tratament.	2	4	2.8
6.	Complicațiile herniilor peretelui abdominal anterior. Herniile strangulate. Simptomatologie. Diagnostic. Tratamentul chirurgical.	2	4	2.8
7.	Litiază biliară. Forme clinice ale litiazei biliare. Diagnostic. Tratament. Complicațiile postoperatorii. Complicațiile litiazei biliare.	2	4	2.8
8.	Colecistita acută: etiologie, clasificare, tactica chirurgicală, tratament, perioada postoperatorie. Icterul mecanic. Colangita. Definiție, tabloul clinic. Diagnosticul. Tratamentul.	2	4	2.8
9.	Anatomia și fiziologia pancreasului. Pancreatita acută. Etiopatogenie. Simptomatologie. Metodele de investigare. Tratamentul conservativ, miniinvaziv și chirurgical al pancreatitei acute.	2	4	2.8
10.	Complicațiile precoce și tardive ale pancreatitei acute: simptomatologie, diagnostic, tratament.	2	4	2.8

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 6/25	

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
	Pancreatita cronică: clasificare, tabloul clinic, tratament.			
11.	Boala ulceroasă. Etiopatogenie. Clasificare. Metode de examinare în boala ulceroasă. Tratamentul ulcerului gastroduodenal: indicații, tehnici operatorii generale, perioada postoperatorie. Complicațiile postoperatorii.	2	4	2.8
12.	Boala ulceroasă. Complicațiile acute ale bolii ulceroase: perforația, hemoragia. Simptomatologie. Diagnostic. Tactica chirurgicală. Complicațiile cronice ale ulcerului gastroduodenal: penetrația, stenoza, malignizarea. Particularitățile tabloului clinic. Diagnostic. Tactica chirurgicală.	2	5	2.8
13.	Traumatismele abdominale: clasificare, simptomatologie, diagnostic, tratament.	2	4	2.8
14.	Traumatismele toracice: clasificare, simptomatologie, diagnostic, tratament.	2	4	2.8
15.	Peritonita acută: etiopatogenie, clasificare, simptomatologie. Diagnostic. Tratament.	2	4	2.8
16.	Peritonita acută. Corecția dereglărilor hidroelectrolitice în perioada pre- și postoperatorie. Metodele de închidere a cavității abdominale.	2	4	2.8
17.	Boala varicoasă. Etiologie. Simptomatologie. Diagnostic. Tratament. Tromboflebitele acute. Simptomatologie. Diagnostic. Tratament. Sindromul posttromboflebitic: etiopatogenie, clasificare, tabloul clinic, tratament. Prezentare de caz clinic.	2	4	2.8
		34	68	48
Total		150		

VI. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

Manoperele practice esențiale obligatorii sunt:

- **Partea generală:**

1. Întocmirea actelor medicale curente: fișa de observație, evoluție.

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 7/25	

2. Interpretarea corectă a datelor anamnestice ale pacientului.
3. Examinarea pacienților cu stabilirea diagnosticului prezumptiv și celui diferențiat a diverselor afecțiuni chirurgicale abdominale acute: Apendicita acută; Ocluzia intestinală; Herniile peretelui abdominal; Maladia varicoasă a membrelor inferioare; Litiaza biliară; Pancreatita acută; Peritonita; Maladia ulceroasă; Traumatismele toracice și abdominale.
4. Interpretarea rezultatelor examinărilor de laborator: determinarea modificărilor hemogramei, urinei, indicilor imunobiochimici, echilibrului acido-bazic, coagulogramei.
5. Monitorizarea saturației de oxigen a hemoglobinei din sângele arterial (pulsximetria).
6. Selectarea atributelor necesare și aplicarea sondei nazogastrice.
7. Înlăturarea firelor de pe plaga postoperatorie .
8. Selectarea atributelor necesare pentru îngrijirea și înlăturarea tuburilor de dren postoperatorii din abdomen.
9. Efectuarea pe mulaj a cateterizării vezicii urinare.
10. Selectarea atributelor necesare pentru clisterele evacuatorii.
11. Selectarea atributelor necesare pentru clisterele de activare a intestinului (hipertonice, după Ognev etc).
12. Selectarea atributelor necesare și îngrijirea bolnavilor cu enterostome, colostome.

• **Partea specială:**

Apendicita acuta

1. Indicarea punctelor de maximă durere în apendicita acută.
2. Efectuarea examenului bolnavului cu apendicită acută depistarea următoarelor semne clinice: Dieulafoy, Rovsing, Sitcovsky, Bartomier-Mihelson, Cope, Blumberg, Mandel-Razdolsky.

Herniile peretelui abdominal

1. Indicarea punctelor și zonelor slabe ale peretelui abdominal.
2. Diferențierea herniilor reponibile, ireponibile și strangulate.
3. Enumerarea criteriilor de diferențiere a herniilor inghinale directe și oblice.
4. Aplicarea bandajului suspensor postoperator după cura herniei inghinale.

Ocluzia intestinală acută

1. Aprecierea nivelului ocluziei intestinale acute după datele clinice.
2. Comentarea clișeele radiologice (panoramice, proba Shwartz, irigoscopia) în ocluzia intestinală acută.
3. Enumerarea pe imaginea radiologică a semnelor de diferențiere ale ocluziei intestinale acute înalte și joase.
4. Prescrierea pregătirii preoperatorii unui pacient cu ocluzie intestinală acută.

Boala ulceroasă

1. Descrierea radiogramei unui bolnav cu ulcer perforat.
2. Selectarea atributelor necesare pentru efectuarea pneumogastrografiei.
3. Demonstrarea dispariției matității hepatice în suspjecția de ulcer gastroduodenal perforat.
4. Determinarea gradului hemoragiei digestive după datele clinice și de laborator.
5. Determinarea activității hemoragiei din ulcerul gastroduodenal după datele clinice, endoscopice și de laborator.
6. Prescrierea tratamentului medicamentos pacientului cu hemoragie ulceroasă.
7. Depistarea prezenței semnului Kussmaul și triadei Patkin în stenoză ulceroasă.
8. Descrierea clișeului radiologic baritat al tubului digestiv al unui bolnav cu stenoză pilorică.

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 8/25	

9. Selectarea testelor de laborator caracteristice pentru sindromul Darow în stenoza pilorică decompensată.
10. Selectarea atributelor necesare și efectuarea lavajului gastric după intervenția chirurgicală pe stomac.
11. Selectarea atributelor necesare și instalarea sondei Blackmore în caz de hemoragie din venele esofagiene dilatate.

Patologia chirurgicală a colecistului și căilor biliare

1. Efectuarea examenului bolnavului cu colecistită acută, demonstrând semnele Murphy, Ortner, Mussie-Gheorghievsky, Blumberg.
2. Interpretarea testelor probelor sangvine generale și biochimice la bolnavii cu colecistită acută și cronică, coledocolitiază, icter mecanic de diversă etiologie.
3. Comentarea clișeele radiologice (fistulocolangiografii, colecistocolangiografii transcutane transhepatice, fistulografii, CPGRE).
4. Comentarea imaginilor examenului ultrasonor, tomografiei computerizate în litiaza biliară.
5. Prescrierea tratamentului preoperator pacientului cu colecistită acută.
6. Îngrijirea drenelor biliare (colecistostomia, drenul din calea biliară principală). Comentarea criteriilor și termenelor de înlăturare ale drenurilor biliare.

Pancreatita acută

1. Efectuarea examenului bolnavului cu pancreatită acută, demonstrând semnele Berezegovsky, Grey-Turner, Culen, Bonde, Gobie, Körte, Vosresensky, Mayo-Robson.
2. Interpretarea analizelor sangvine, ale urinei, exudatului peritoneal, lichidului pleural la bolnavii cu pancreatită acută.
3. Interpretarea semnelor radiologice ale toracelui și abdomenului în pancreatita acută.
4. Interpretarea rezultatelor ultrasonografiei și tomografiei computerizate în pancreatita acută și cronică.
5. Prescrierea tratamentului pacientului cu pancreatită acută la debutul bolii, formă severă.

Traumatismul abdominal

1. Efectuarea examenului bolnavului cu traumatism abdominal închis și suspexie de lezare a organelor parenchimatoase (prezența defansului muscular, lichidului liber (matitate deplasabilă), excluderea pneumoperitoneului, Blumberg etc).
2. Efectuarea examenului bolnavului cu traumatism abdominal închis și suspexie de lezare a organelor cavitate (prezența defansului muscular, pneumoperitoneului, lichidului liber, Blumberg etc).
3. Determinarea gradului hemoragiei interne conform datelor clinice.
4. Determinarea gradului hemoragiei interne conform datelor de laborator.
5. Interpretarea prezenței pneumoperitoneului pe clișeul radiologic al abdomenului în ortostatism și laterogramă la bolnavul cu traumatism abdominal închis.
6. Selectarea utilajului necesar pentru laparocenteză (lavaj peritoneal diagnostic). Enumerarea criteriilor laparocentezei pozitive.

Traumatismul toracic

1. Efectuarea examenului bolnavului cu traumatism toracic închis și suspexie de lezare a organelor intratoracice (prezența fracturilor costale, devierea traheii, pneumotorace, hemotorace, volet costal, tiraj intercostal, turgescența venelor jugulare).
2. Efectuarea examenului bolnavului cu traumatism toracic și descrierea semiologiei (inspecția, auscultația, percuția) în diverse leziuni (pneumotorace, hemotorace).

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 9/25	

3. Interpretarea prezenței hemo/pneumotoracelui pe clișeul radiologic al toracelui la bolnavul cu traumatism toracic.
4. Descrierea și aplicarea pansamentului ocluziv în caz de pneumotorace deschis.
5. Identificarea semnelor în caz de pneumotorace sufocant (cu supapă). Descrierea etapelor și efectuarea decompresiei cu ac.
6. Selectarea utilajului necesar pentru puncție pleurală. Reperele anatomice. Descrierea etapelor și efectuarea pe mulaj a puncției pleurale în caz de hidrotorace.
7. Selectarea utilajului necesar pentru toracocenteză. Reperele anatomice. Descrierea etapelor și efectuarea pe mulaj a toracocentezei.
8. Enumerarea indicațiilor/criteriilor pentru toracotomie.

Peritonitele

1. Efectuarea examenului abdomenului la bolnavul cu peritonită acută (defans muscular, lichid liber în cavitatea abdominală, semnul Blumberg).
2. Prescrierea metodelor de activare a intestinului pacientului cu peritonită acută în perioada postoperatorie.
3. Prescrierea tratamentului antibacterian și infuzional bolnavului cu peritonită generalizată.
4. Interpretarea semnelor radiologice ale abdomenului în peritonita generalizată.
5. Interpretarea semnelor radiologice ale abdomenului în peritonita locală circumscrișă (abcese).
6. Comentarea datelor imagistice (USG, radiologice, CT) ale abceselor intraabdominale.
7. Interpretarea analizelor sangvine, ale urinei, exudatului peritoneal la bolnavul cu peritonită generalizată.

Patologia chirurgicală a sistemului venos

1. Examinarea bolnavului cu boala varicoasă demonstrând probele funcționale: Brodie-Trendelenburg-Troianov, Delbet, Pertes, Pratt-I, Pratt-II, Șeinis (proba celor trei garouri).
2. Aplicarea pansamentului elastic compresiv ale membrelor inferioare la pacientul cu boala varicoasă.
3. Interpretarea rezultatelor coagulogramei.
4. Examinarea bolnavului cu tromboflebită acută a venelor membrelor inferioare demonstrând semnele caracteristice.
5. Selectarea atributelor necesare pentru hemostaza provizorie și definitivă în hemoragia din vena varicoasă lezată.
6. Prescrierea tratamentului în tromboflebita venelor superficiale și profunde ale membrelor inferioare.
7. Selectarea măsurilor de profilaxie a complicațiilor tromboembolice la pacienții chirurgicali.
8. Interpretarea rezultatelor Duplex scanării venelor membrelor inferioare.

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. Apendicita acută și cronică	
Să definească noțiunea de apendicită acută și cronică;	1. Anatomia și fiziologia unghiului ileocecal. Apendicele vermicular: date anatomice și fiziologice. Apendicita acută: noțiune, epidemiologie, etiopatogenie, clasificarea topografică, morfopatologică și clinică. Tabloul clinic, diagnosticul,

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 10/25	

Obiective	Unități de conținut
• Să cunoască clasificarea, etiologia, patogenia și tabloul clinic al apendicitei acute și cronice; • să cunoască și să motiveze metodele diagnostice clinice, de laborator și instrumentale; • să comenteze complicațiile posibile ale apendicitei acute și cronice; • să aplice cunoștințele la alte discipline clinice; • să formuleze concluzii; • să dezvolte opinii proprii referitor la morbiditatea și mortalitatea prin apendicita acută.	diagnosticul diferențial. Particularitățile apendicitei acute în funcție de localizarea apendicelui vermicular (retrocecală, mezoceliacă, pelvină și subhepatică). Apendicita acută la copii, gravide și vârstnici. Tratamentul chirurgical al apendicitei acute: anestezia, accesele operatorii, procedeele operatorii. Perioada pre- și postoperatorie. 2. Complicațiile apendicitei acute: evolutive – plastronul apendicular, peritonita, abcesele regionale și la distanță, pileflebita, septicemia; intraoperatorii – hemoragia, leziunea iatrogenă a viscerelor; postoperatorii – hemoragia intraabdominală, peritonita, abcesul mezoceliac, abcesul subfrenic, al spațiului Douglas, ocluzia intestinală precoce; de plagă – seromul, hematumul, flegmonul parietal, supurația. Erorile diagnostice și curative în apendicita acută. 3. Apendicita cronică: tabloul clinic, punctele dureroase, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul.
Tema 2. Herniile peretelui abdominal anterior	
• Să definească noțiunea de hernie a peretelui abdominal, eventrație și eviscerație; • să cunoască circumstanțele și particularitățile de formare a herniilor peretelui abdominal; • să cunoască principiile și metodele de diagnostic și tratament a herniilor peretelui abdominal anterior; • să cunoască particularitățile complicațiilor herniilor peretelui abdominal; • să cunoască tehnicile chirurgicale de tratament a herniilor; • să modeleze prevenirea herniilor	1. Noțiuni generale: hernie, eventrație și eviscerație. Elementele anatomice ale herniei. Etiopatogenia herniilor. Cauzele locale și generale de dezvoltare a herniilor. Factorii predispozanți și favorizanți. Clasificarea herniilor, simptomatologia herniilor libere, diagnosticul și diagnosticul diferențial. Tratamentul: principiile generale conservative și chirurgicale. 2. Complicațiile herniilor. Hernia ireductibilă: definiție, morfopatologie, formele clinico-evolutive. Tratamentul. Hernia strangulată: definiție, mecanismele de strangulare, morfopatologia herniei strangulate. Tabloul clinic, diagnosticul și tratamentul. Particularitățile intervenției chirurgicale. Tactica chirurgicală în caz de repoziție spontană sau forțată a herniei strangulate. Complicațiile evolutive ale herniei strangulate: ocluzia intestinală, peritonita, flegmonul sacului herniar, fistula intestinală. Strangulare atipică: parietală (Richter), retrogradă (Maydl), Littre. Hernia Brock. Particularități morfopatologice și clinice. Tactica chirurgicală. 3. Forme particulare de hernii. Herniile inghinale. Anatomia regiunii inghinale. Hernii inghinale directe și oblice. Hernia inghinală congenitală. Hernia inghinală prin alunecare: particularitățile morfopatologice, tabloul clinic și diagnosticul. Tactica chirurgicală. Procedeele operatorii în herniile inghinale

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 11/25	

Obiective	Unități de conținut
peretelui abdominal anterior; - să modeleze pregătirea bolnavilor pentru cura chirurgicală a herniilor; - să aplice cunoștințele acumulate la alte discipline	oblice și directe. 4. Hernia inghinală congenitală: tabloul clinic, particularitățile herniotomiei. 5. Hernia femurală. Anatomie, etiopatogenie, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial. Procedeele hernioplastiei. 6. Herniile ombilicale. Herniile ombilicale la copii. Tabloul clinic, diagnosticul, evoluție. Tratamentul chirurgical al herniilor ombilicale. 7. Herniile liniei albe. Considerații anatomice, tabloul clinic, diagnosticul, tratamentul (metode de hernioplastie). 8. Herniile recidivante și postoperatorii: noțiune, cauzele de dezvoltare, tabloul clinic, indicații operatorii, metodele chirurgicale de tratament. Noțiune de auto- și aloplastie.

Tema 3. Ocluzia intestinală acută

- Să definească noțiunea de ocluzie intestinală acută; - să cunoască modul și particularitățile de stabilire a ocluziei intestinale; - să cunoască metodele de decompresie a tractului digestiv; - să cunoască metodele de corecție a dereglărilor hidroelectrolitice în ocluzia intestinală acută; - să cunoască clasificarea ocluziei intestinale acute; - să cunoască principiile metodelor de diagnostic și tratament a diverselor forme de ocluzie intestinală; - să descrie clișeele radiologice și secvențele CT în	1. Ocluzia intestinală acută: noțiune, clasificare. Ocluzia intestinală acută înaltă și joasă: tabloul clinic, metodele paraclinice de diagnostic (radiografia de ansamblu a abdomenului, irigoscopia, rectoromanoscopia, colonoscopia) ale ocluziei intestinale. 2. Fiziopatologia ocluziei intestinale mecanice: manifestările generale și locale. Dereglările bilanțului hidrosalin și ale sistemului acido-bazic. Complicațiile evolutive. 3. Tratamentul medical (generalități) a ocluziei intestinale acute. Pregătirea preoperatorie, perioada intra- și postoperatorie. Metodele de decompresie a tractului digestiv, de reechilibrare hidrosalină și corecția bilanțului acido-bazic. Criteriile de viabilitate ale intestinului, indicații pentru rezecția de intestin, limitele rezecției intestinului în ocluzia intestinală. 4. Ocluzia intestinală mecanică prin obstrucție: noțiune, cauzele obstrucției (obstrucție intralumenală, compresie din exterior, afecțiuni parietale etc.). Tabloul clinic, diagnosticul, tratamentul. 5. Ocluzia intestinală acută aderențială: simptomatologia, metode de diagnosticare. Tactica chirurgicală în ocluzia intestinală aderențială acută înaltă. Tratamentul conservativ și amploarea intervenției chirurgicale: visceroliza, transecția bridelor, rezecția de intestin, enterostomiile etc. 6. Ocluzia intestinală prin strangulare: definiție, formele clinice (volvulusul intestinal, nodulusul intestinal etc.). Simptomatologie, diagnostic. Tactica chirurgicală. Ocluzia
--	---

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 10

Data: 10.04.2024

Pag. 12/25

Obiective	Unități de conținut
ocluzia intestinală acută; • să cunoască particularitățile complicațiilor în cadrul ocluziei intestinale acute; • să cunoască tehnicile chirurgicale de rezolvare a ocluziei intestinale acute; • să modeleze diagnosticul clinic și radiologic a ocluziei intestinale acute; • să modeleze pregătirea bolnavilor pentru examenul bariat în ocluzia intestinală înaltă și joasă; • să aplice cunoștințele acumulate la alte discipline.	intestinală mixtă: invaginația intestinală, hernia strangulată. Cauzele, metodele de investigare. Tabloul clinic, diagnosticul. Tactica chirurgicală. Variante de operații. 7. Ocluzia intestinală dinamică: spastică și paralytică. Etiopatogenie. Tabloul clinic, diagnosticul diferențial. Tactica chirurgicală. Metodele de activare a intestinului.
Tema 4. Litiata biliară. Colecistita acută. Icterul mecanic	
• Să definească noțiunea de litiata biliară; • să cunoască anatomia și fiziologia ficatului, colecistului și a căilor biliare; • să demonstreze interacțiunea ficatului, vezicii biliare și căilor biliare cu procesele de secreție ale altor organe ale cavității peritoneale în normă și patologie; • să comenteze semnificația formelor clinice ale colecistitei cronice litiatie; • să cunoască metodele diagnostice de laborator și instrumentale în depistarea litiatiei biliare, icterului	1. Anatomia și fiziologia ficatului și căilor biliare. Clasificarea afecțiunilor căilor biliare. Metodele de examinare: clinice, de laborator, invazive și neinvazive. 2. Litiata biliară veziculară: noțiune, mecanismele de formare a calculilor biliari. Epidemiologie. Etiopatogenia litiatiei biliare: teoria infecțioasă (Naunyn-Gilbert), teoria stazei (Aschoff), umorală, colesterinică, fizico-chimică. Formele clinice ale colecistitei cronice calculoase. Opțiuni terapeutice (tratament conservativ, chirurgical etc.). Indicații către operație. Diagnosticul paraclinic al colecistitei cronice. Ultrasonografia abdominală în diagnosticul litiatiei biliare: semnele ecografice în colecistita cronică, colecistita acută, coledocolitiata. Tehnici operatorii. Metode intraoperatorii de investigare a căilor biliare. Chirurgia miniinvazivă a litiatiei biliare. 3. Complicațiile litiatiei biliare veziculare: infecțioase, mecanice, degenerative. 4. Colecistita acută: clasificare, tabloul clinic, metodele de investigație, diagnosticul diferențial. Tactica chirurgicală în colecistita acută. Pregătirea preoperatorie și variantele colecistectomiei în colecistita acută. Empiemul și hidropsul veziculei biliare. Tabloul clinic, diagnosticul, tratamentul.

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 10

Data: 10.04.2024

Pag. 13/25

Obiective	Unități de conținut
mecanic și a colecistitei acute; • să motiveze direcțiile și etapele tratamentului conservativ și chirurgical al colecistitei acute și cronice, cât și în caz de icter mecanic; • să diferențieze sindromul icteric; • să interpreteze rezultatele examenului USG, ERCP, CT, RMN și a laparoscopiei în litiaza biliară cronică, colecistita acută și icterul mecanic; • să aplice cunoștințele acumulate la alte discipline clinice și preclinice; • să formuleze concluzii; • să dezvolte opinii proprii referitor la importanța ficatului, vezicii biliare și căilor biliare în fiziologia normală și patologică a organismului, cât și interacțiunile cu alte sisteme și organe ale zonei pancreatoduodenale.	5. Coledocolitiaza. Istoria naturală a calculilor căii biliare principale. Diagnosticul imagistic, tomografia computerizată. Colangiopancreatografia retrogradă endoscopică. Opțiuni terapeutice. Rolul actual al chirurgiei miniinvazive. 6. Icterul mecanic: noțiuni, etiologie, clasificare, fiziopatologie, tabloul clinic. Diagnosticul imagistic și biochimic. Diagnosticul diferențial al sindromului icteric (cancerul pancreasului cefalic, ampulomul Waterian, stenozele și stricturile coledociene, hepatita virală etc.). Particularitățile operațiilor la bolnavii cu icter mecanic. Metodele de drenare a căii biliare principale. Anastomozele biliodigestive. Profilaxia hemoragiilor colemice. 7. Colangita acută: clasificare, tabloul clinic. Tratamentul.
Tema 5. Pancreatita acută și cronică	
• Să definească noțiunea de pancreatită acută și cronică; • să cunoască anatomia și fiziologia pancreasului; • sa demonstreze interacțiunea glandei pancreatice cu procesele de secreție endocrină și exocrină ale altor organe ale cavității peritoneale în normă și patologie;	1. Anatomia și fiziologia pancreasului. Pancreasul inelar. Pancreasul aberant. 2. Pancreatita acută: definiție, etiologie. Clasificarea pancreatitei acute. Fiziopatologia pancreatitei acute. Simptomatologia și diagnosticul pancreatitei acute în funcție de formele anatomo-patologice și evoluția clinică. Diagnosticul paraclinic al pancreatitei acute: rolul investigațiilor ecografice, endoscopice și de laborator. Diagnosticul diferențial al pancreatitei acute. 3. Tratamentul conservativ al pancreatitei acute: principiile de bază. Tratamentul chirurgical și endoscopic al pancreatitei

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 10

Data: 10.04.2024

Pag. 14/25

Obiective	Unități de conținut
• să comenteze semnificația clinică a pancreatitei acute; • să cunoască metodele diagnostice de laborator și instrumentale în depistarea pancreatitei acute și cronice; • să motiveze apariția complicațiilor severe în caz de pancreatită acută; • să motiveze direcțiile și etapele tratamentului conservativ și chirurgical al pancreatitei acute în funcție de faza evolutivă a bolii; • să aplice cunoștințele la alte discipline; • să formuleze concluzii; • să dezvolte opinii proprii referitor la importanța pancreasului în fiziologia normală și patologică a organismului, cât și interacțiunile lui cu alte sisteme și organe.	acute în funcție de forma pancreatitei, fazele de evoluție și complicațiile acesteia. Indicații către operație în faza complicațiilor septico-purulente. Tratamentul conservativ și intervențiile miniinvazive. 4. Complicațiile precoce ale pancreatitei acute. Sindromul de disfuncție multiplă de organe și sisteme de organe. Peritonita fermentativă. Șocul pancreatogen. Volumul și componența terapiei antișoc și de detoxicare. Parapancreatita: simptomatologie, diagnosticul și tratamentul. Indicații către operație, amploarea intervenției chirurgicale. 5. Complicațiile septico-purulente. Complicațiile tardive: pseudochistul, fistula pancreatică, diabetul zaharat etc. Diagnosticul, tabloul clinic, sindromul biochimic-umoral, diagnosticul diferențial. 6. Pancreatita acută postoperatorie: particularități clinico-evolutive. Tratamentul. 7. Pancreatita cronică: etiopatogenie, clasificare, tabloul clinic, tratamentul.
Tema 6. Maladia ulceroasă. Complicațiile maladii ulceroase	
• Să definească noțiunea de maladie ulceroasă a stomacului și duodenului; • să cunoască anatomia și fiziologia stomacului și duodenului; • să cunoască fazele secreției gastrice și metodele de apreciere a acidității gastrice; • să cunoască etiologia și patogenia apariției ulcerelor gastroduodenale; • să cunoască clasificarea ulcerului gastric după Johnson;	1.Considerente anatomo-fiziologice ale stomacului și duodenului. Metodele de investigație a bolnavilor cu patologia tractului digestiv superior. Clasificarea etiologică a afecțiunilor ulceroase ale zonei esofago-gastro-duodenale. 2. Boala ulceroasă. Cauzele și condițiile de apariție a ulcerului gastro-duodenal. Teoriile infecțioase, de „stres” (Selye), cortico-viscerală, acido-peptică, vasculară etc. Fiziopatologia conceptului actual al bolii ulceroase. Factorii de agresiune acido-peptică. Rolul Helicobacter pylori. Factorii de protecție gastro-intestinală. Secreția gastrică: tipuri de secreție gastrică, metodele de apreciere (pH-metria, testele Kay, Hollender etc.). Utilizarea rezultatelor aprecierii secreției gastrice ca indicații pentru efectuarea diferitelor metode de operații pe stomac. 3. Morfopatologia ulcerului gastroduodenal. Clasificarea morfologico-topografică a ulcerului gastric (Johnson) și duodenal. Tabloul clinic, formele clinice. Diagnosticul:

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 10

Data: 10.04.2024

Pag. 15/25

Obiective	Unități de conținut
• sa demonstreze interacțiunea stomacului și duodenului cu procesele de secreție endocrină și exocrină a altor organe ale cavității peritoneale în normă și patologie; • să comenteze semnificația clinică a simptomelor maladiei ulceroase; • să cunoască metodele diagnostice de laborator și instrumentale în depistarea ulcerelor gastroduodenale; • să motiveze apariția complicațiilor în caz de boala ulceroasă; • să motiveze direcțiile și etapele tratamentului conservativ și chirurgical al ulcerelor gastroduodenale cronice și în cazul complicațiilor ulceroase; • să cunoască clasificarea hemoragiilor digestive superioare și să motiveze tactica tratamentului conservativ și chirurgical în hemoragiile de diversă genă; • să cunoască clasificarea activității hemoragiilor ulceroase după Forrest; • sa definitiveze stările precanceroase și să cunoască semnele malignizării ulcerului gastric; • să cunoască metodele de investigație, tratament și diagnosticul diferențial al ulcerului gastroduodenal perforat; • să cunoască diagnosticul și tratamentul socului hipovolemic în	examenul radiologic și endoscopic. 4. Principiile terapeutice în ulcerul gastric și duodenal. Indicații către operație (absolute și relative). Tehnici operatorii: rezecția gastrică, vagotomia (tipurile), drenajul gastric (variante). Operații radicale și paliative în boala ulceroasă. 5. Complicațiile ulcerului gastroduodenal: perforația, penetrația, stenoza, hemoragia, degenerarea malignă a ulcerului. Ulcerul perforat: definiție, epidemiologie, clasificare (Saveliev), tabloul clinic (semne cardinale, secundare, generale), diagnosticul. Obiectivele tratamentului chirurgical. Indicații pentru operații paliative și radicale. Perforațiile atipice ale ulcerului gastroduodenal. Particularitățile clinice, de diagnostic. Alegerea procedurii intervenționale în tratamentul chirurgical al ulcerului gastroduodenal perforat. Metoda conservativă de tratament al ulcerului perforat (Taylor). 6. Ulcerul hemoragic: definiție, frecvență. Clasificarea hemoragiilor digestive superioare. Anatomia patologică. Fiziopatologia ulcerului hemoragic gastric și duodenal. Tabloul clinic, diagnosticul endoscopic (clasificarea Forrest) și radiologic. Gravitatea hemoragiei: principii de clasificare. Principiile terapiei hemostatice și de substituție. Tactica medico-chirurgicală. Indicații pentru tratamentul chirurgical. 7. Diagnosticul diferențial al hemoragiilor digestive superioare: gastrita erozivă, tumorile gastrice, hernia hiatală, hipertensiunea portală, hemoragia pulmonară, sindromul Mallory-Weiss, ulcerele simptomatice: medicamentoase, de stres, hepatogene, aterosclerotice etc. – particularități fiziopatologice și clinice, opțiuni terapeutice. Tratamentul conservativ și chirurgical al hemoragiilor ulceroase. Metodele de hemostază endoscopică. 8. Stenoza ulceroasă: definiție, clasificare. Anatomie patologică. Fiziopatologia stenozei ulceroase. Modificările metabolice, hidroelectrolitice și acido-bazice. Sindromul Darrow. Tabloul clinic, diagnosticul imagistic și de laborator. Opțiuni terapeutice, indicații pentru tratamentul chirurgical. Pregătirea preoperatorie și alegerea metodelor de tratament chirurgical. 9. Ulcerul penetrant și ulcerul gigant gastroduodenal: particularitățile tabloului clinic, metodele de diagnostic, indicații către operație, tratamentul chirurgical. 10. Degenerarea malignă al ulcerului gastric, tabloul clinic, diagnosticul, tratamentul. 11. Complicațiile precoce postoperatorii în chirurgia ulcerului

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 10

Data: 10.04.2024

Pag. 16/25

Obiective	Unități de conținut
hemoragiile digestive superioare; • să aplice cunoștințele la alte discipline clinice; • să formuleze concluzii; • să dezvolte opinii proprii referitor la importanța stomacului și duodenului în fiziologia normală și patologică a organismului, cât și interacțiunile organului cu alte sisteme și organe.	gastric și duodenal: dehiscența anastomozei gastrointestinale, dehiscența bontului duodenal, leziunile căilor biliare extrahepatice, hemoragiile intraabdominale, hemoragiile digestive postoperatorii, anastomozita, pancreatita acută postoperatorie. Simptomatologie, diagnostic, tratament. 12. Sindromul Zollinger-Ellison: etiopatogenie, diagnostic, tratament.
Tema 7. Traumatismele toracice	
• Să definească noțiunea de traumatism toracic; • să cunoască anatomia organelor cavității toracice și a mediastinului; • să cunoască clasificarea traumatismelor toracice; • să demonstreze interacțiunea anatomică a organelor cavității toracice și mediastinului cu alte organe ale cavității peritoneale în normă și patologie; • să comenteze semnificația clinică a leziunilor toracice; • să cunoască metodele diagnostice de laborator și instrumentale în depistarea leziunilor traumatice ale toracelui; • să motiveze apariția complicațiilor în caz de traumatism toracic și să cunoască etapele asistenței chirurgicale urgente; • să motiveze direcțiile și etapele tratamentului conservativ și chirurgical	1. Traumatismele toracelui: noțiuni generale, principiile de clasificare. 2. Traumatismele toracice rapid letale: clasificarea, diagnosticul, tratamentul. 3. Traumatisme toracice potențial letale: clasificarea, diagnosticul, tratamentul. 4. Traumatismele toracice fără potențial letal: clasificarea, diagnosticul, tratamentul. 5. Pneumotoraxul: etiopatogenie, clasificarea, diagnosticul, conduita medico-chirurgicală. 6. Hemotoracele: etiologie, clasificarea, diagnosticul, conduita medico-chirurgicală. 7. Toracostomia (drenarea cavității pleurale): indicații, metodologie. Indicații pentru toracotomie.

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 10

Data: 10.04.2024

Pag. 17/25

Obiective	Unități de conținut
ale leziunilor traumatice ale organelor cavității toracice; • să cunoască clasificarea hemotoracelui; • să definească stările acute care duc la insuficiența respiratorie acută în traumatismele toracice; • să cunoască semnele clinice, metodele de investigație și tratament în leziunile cordului; • să cunoască diagnosticul și tratamentul socului traumatic; • să aplice cunoștințele la alte discipline clinice; • să formuleze concluzii; • să dezvolte opinii proprii referitor la importanța cordului și pulmonilor în fiziologia normală și patologică a organismului, cât și interacțiunea acestor organe cu alte sisteme în caz de traumatism.	
Tema 8. Traumatismele abdominale	
• Să definească noțiunea de traumatism abdominal; • să cunoască anatomia organelor cavității peritoneale și a celor localizate retroperitoneal; • să cunoască clasificarea traumatismelor abdominale; • să demonstreze interacțiunea organelor cavității abdominale și retroperitoneale cu alte	1. Traumatismele abdomenale: etiologie, clasificare, metode de investigație. Particularitățile examenării pacienților cu traumatism asociat, în stare de soc, în coma cerebrală și stare de ebrietate etc. 2. Traumatismele abdomenale închise: etiologie, clasificare, simptomatologie, metode de examinare în funcție de hemodinamica pacientului. Metodele clinice și paraclinice de examinare în traumatismele abdominale închise. Metodologia efectuării laparocentezei și interpretarea rezultatelor obținute. 3. Leziunile peretelui abdominal: contuzii, plăgi nepenetrante, sindromul Reilly etc. Particularitățile tabloului clinic, tactica chirurgicală. 4. Traumatismele abdomenale cu leziuni ale organelor interne (diafragmei, stomacului, duodenului, pancreasului, intestinului,

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 10

Data: 10.04.2024

Pag. 18/25

Obiective	Unități de conținut
organe ale cavității peritoneale în normă și patologie; • să cunoască semnele clinice, metodele de investigație și tratament în leziunile organelor cu localizare retroperitoneală (rinichilor, pancreasului și duodenului); • să comenteze semnificația traumatismelor abdominale; • să diferențieze sindroamele abdominale în traumatismul abdominal; • să cunoască metodele diagnostice de laborator și instrumentale în depistarea leziunilor traumatiche ale abdomenului; • să motiveze apariția complicațiilor în caz de traumatism abdominal și să cunoască etapele asistenței chirurgicale de urgență; • să motiveze direcțiile și etapele tratamentului conservativ și chirurgical ale leziunilor traumatiche ale organelor abdominale; • să cunoască diagnosticul și tratamentul socului traumatic;	ficatului, splinei): particularități clinice, diagnosticul, tactica chirurgicală. 5. Traumatismele abdominale deschise (plăgi): etiologie, clasificare, tabloul clinic, metode de investigare, tratamentul. Prelucrarea chirurgicală primară a plăgii. Particularitățile de examinare a pacienților cu plăgi penetrante: revizia plăgii, vulnerografia, laparoscopia, pielografia, urografia etc.). 6. Traumatismele abdominale prin armă de foc: particularitățile tabloului clinic, metodele de examinare și tactica chirurgicală. Particularitățile intervenției chirurgicale, profilaxia infecției anaerobe. 7. Rolul examenului radiologic, ultrasonografic, CT și de laborator în leziunile traumatiche ale ficatului și splinei. Tratamentul nonoperator ale acestor leziuni. 8. Traumatismele asociate: noțiune, particularități de examinare și tactica chirurgicală.

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 19/25	

Obiective	Unități de conținut
• să aplice cunoștințele la alte discipline clinice; • să formuleze concluzii; • să dezvolte opinii proprii referitor la importanța traumatismului abdominal în fiziologia normală și patologică a organismului, cât și interacțiunile organelor lezate cu alte sisteme și organe în caz de traumatism.	
Tema 9. Peritonitele acute	
• Să definească noțiunea de peritonită acută primară, secundară și terțiară; • să cunoască anatomia și fiziologia peritoneului; • să cunoască localizarea organelor intraabdominale în funcție de foițele peritoneale; • sa demonstreze interacțiunea peritoneului în caz de inflamație a organelor intraabdominale; • să comenteze semnificația clinică a simptomelor peritonitei acute; • să cunoască metodele diagnostice de laborator și instrumentale în depistarea peritonitei acute; • să motiveze apariția complicațiilor severe și a modificărilor sistemice în caz de progresare a peritonitei; • să motiveze direcțiile și etapele tratamentului peritonitei acute în funcție de faza evolutivă a acesteia;	1. Definiție. Considerente anatomo-fiziologice ale peritoneului. Clasificarea peritonitelor. Sursele de infectare a cavității peritoneale. Modificările anatomo-patologice în peritonita acută. Fiziopatologia peritonitei acute, dereglările absorbției peritoneale, consecințele parezei intestinale, toxemia, tulburările hidroelectrolitice și acido-bazice. Sindromul CID și sindromul insuficienței poliorganice. 2. Tabloul clinic evolutiv. Diagnosticul. Principiile tratamentului medico-chirurgical complex. Particularitățile intervenției chirurgicale în peritonite. Metodele de drenare ale cavității peritoneale, dializa peritoneală. „Abdomenul deschis” (laparostomia) în peritonita difuză: indicații, metodologie. 3. Rolul antibioticoterapiei. Terapia dereglărilor hemodinamice, de combatere a intoxicației și parezei intestinale. 4. Peritonitele localizate (abcesul subfrenic, subhepatic, al fundului de sac Douglas, mezoceliac etc.). Peritonitele postoperatorii: particularități clinice, profilaxia. 5. Peritonitele false. Peritonitele specifice.

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 10

Data: 10.04.2024

Pag. 20/25

Obiective	Unități de conținut
• să aplice cunoștințele la alte discipline; • să formuleze concluzii.	
Tema 10. Maladia varicoasă a membrelor inferioare	
• Să definească noțiunea de varice ale membrelor inferioare; • Să cunoască anatomia și fiziologia sistemului venos profund și superficial al membrului inferior; • să motiveze direcțiile și etapele tratamentului maladiei varicoase în dependență de faza evolutivă a bolii; • să cunoască metodele diagnostice de laborator și instrumentale, cât și semnele funcționale în aprecierea permeabilității venelor profunde și superficiale; • să demonstreze semnele clinice în caz de inflamație și tromboză a sistemului venos; • să comenteze semnificația clinică a simptomelor tromboflebitei acute; • să motiveze apariția complicațiilor modificărilor sistemice în caz de progresare a trombozei; • să aplice cunoștințele la alte discipline clinice; • să formuleze concluzii.	1. Noțiune de anatomie și fiziologie a sistemului venos. Clasificarea patologiei venoase. Boala varicoasă (varicele primare): etiopatogenie, fiziopatologie, semne clinice și evoluție. Diagnosticul, probele funcționale clinice. Explorarea sistemului venos profund, probele funcționale clinice. Diagnosticul paraclinic: doplerografia, flebografia, flebomanometria. Tratamentul conservator și chirurgical. Indicații pentru intervenție chirurgicală. 2. Flebitele. Etiopatogenie, fiziopatologie. Stadii morfologice. Formele clinice. Flebitele superficiale și profunde. Flebita membrului superior. Flebita membrului inferior. Flebita venei cavă, segmentului ileo-femural. Complicațiile flebitei profunde: embolia pulmonară, gangrena venoasă, sindromul posttrombotic. Noțiuni generale. Tactica curativă. 3. Sindromul posttromboflebitic: etiopatogenie, clasificare, tabloul clinic, tratamentul.
Tema 11. Susținerea cazului clinic	
• Să posede abilități de colectare a anamnezei la pacienții chirurgicali;	• Diagnosticul prezumtiv și diferențial. • Diagnosticul definitiv.

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 21/25	

Obiective	Unități de conținut
• Să cunoască metodologia sistematică a examenului clinic general și local abdominal; • Să cunoască elementele clinice, diagnostice de laborator și instrumentale la stabilirea diagnosticului pozitiv; • Să posede abilități la elaborarea algoritmului diagnostic-curativ în patologia chirurgicală abdominală; • Să posede oformarea structurală a fișei de observație clinică prin colectarea anamnezei, examenelor clinice și paraclinice, consiliilor, protocoalelor anestezice și operaționale, cât și stabilirea și motivarea diagnosticelor; • Să cunoască semnificațiile deontologice și etice în timpul examinării și tratării pacienților.	• Tratamentul medico-chirurgical. • Evoluție clinică și recomandări. • Lucrul în sala de pansamente, sala de operație.

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE) (CP) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale (CP)

- ✓ **CP1.** Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare.
- ✓ **CP2.** Cunoașterea adecvată a științelor despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social.
- ✓ **CP3.** Rezolvarea situațiilor clinice prin elaborarea planului de diagnostic, tratament și reabilitare în diverse situații patologice, și selectarea procedurilor terapeutice adecvate pentru acestea, inclusiv acordarea asistenței medicale de urgență.
- ✓ **CP4.** Promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea măsurilor de prevenție și auto-îngrijire.
- ✓ **CP5.** Integrarea interdisciplinară a activității medicului în echipă cu utilizarea eficientă a tuturor resurselor.

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 22/25	

- ✓ CP6. Efectuarea cercetărilor științifice în domeniul sănătății și în alte ramuri ale științei.
- ✓ CP7. Promovarea și asigurarea prestigiului profesiei de medic și ridicarea nivelului profesional.
- ✓ CP8. Realizarea activității pedagogice și metodic-didactice în cadrul instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnice în domeniul sănătății.
- ✓ **Competențe transversale (CT)**
 - ✓ CT1. Autonomie și responsabilitate în activitate.
 - ✓ CT2. Comunicare eficientă și abilități digitale.
 - ✓ CT3. Realizarea abilităților de interacțiune și responsabilitate socială.
 - ✓ CT4. Abilitatea de interacțiune socială, activitatea în grup cu diferite roluri;
 - ✓ CT5. Încadrarea în proiecte interdisciplinare, activități extracurriculare;
 - ✓ CT6. Perfecționarea aptitudinilor digitale;
 - ✓ CT7. Dezvoltarea diferitor tehnici de învățare a învăț;
 - ✓ CT8. Selectarea materialelor digitale, analiza critică și formularea unor concluzii;
 - ✓ CT9. Prezentarea proiectelor științifice individuale.
- ✓ **Finalități de studiu**
 - ✓ Să cunoască particularitățile etiologice și patogenetice ale maladiilor și traumatismelor abdominale și toracice;
 - ✓ Să înțeleagă principiile evoluției diverselor patologii abdominale;
 - ✓ Să cunoască principiile de realizare și să modeleze procesele patologice de bază: etiologia, factorii de risc, patogenia și tabloul clinic ale maladiilor chirurgicale;
 - ✓ Să cunoască clasificările patologiilor chirurgicale;
 - ✓ Să înțeleagă procesele de bază ce asigură complicațiile bolilor chirurgicale;
 - ✓ Să cunoască bazele și rolul practic al metodelor de diagnostic clinic, de laborator și instrumental;
 - ✓ Să fie capabil de a evalua locul și rolul chirurgiei în pregătirea clinică a studentului-medic;
 - ✓ Să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia din chirurgie în abilitatea de a explica natura unor procese fiziologice sau patologice;
 - ✓ Să fie apt să deducă cauzele posibile ale dezvoltării maladiilor abdominale și toracice;
 - ✓ Să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;
 - ✓ Să fie competent și să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute, utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare.

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Fișa de prescripție a medicamentelor:	Lecturarea prelegerii sau a materialului din manual la tema respectivă, cu atenție.	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative;	Pe parcursul semestrului

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 23/25	

		Citirea subiectului la temă, care necesită o reflecție asupra tematicii propuse. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Citirea textului în întregime, cu atenție și scrierea conținutului esențial. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	volumul muncii.	
2.	Lucrul cu sursele informaționale:	Lecturarea prelegerii sau materialul din manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Citirea textului în întregime, cu atenție și scrierea conținutului esențial. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii.	Pe parcursul semestrului
3.	Lucrul cu materiale on-line	Autoevaluarea on-line, studierea materialelor on-line de pe SITE catedrei, exprimarea opiniilor proprii prin forum și chat.	Numărul și durata intrărilor pe SITE, rezultatele autoevaluărilor.	Pe parcursul semestrului
4.	Pregătirea și susținerea prezentărilor /portofoliilor	Selectarea temei cercetării, stabilirea planului cercetării, stabilirea termenilor realizării. Stabilirea componentelor proiectului / prezentării PowerPoint – tema, scopul, rezultate, concluzii, aplicații practice, bibliografie. Recenzii colegi. Recenzii profesori.	Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența temei proiectului, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, formarea atitudinii personale, coerența expunerii și corectitudinea științifică, prezentarea grafică, modalitatea de prezentare.	Pe parcursul semestrului

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 24/25	

- **Metode de predare și învățare utilizate**
 - La predarea disciplinei ***Boli chirurgicale*** sunt folosite diferite metode și procedee didactice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic. În cadrul prelegerilor și seminarelor practice, de rând cu metodele tradiționale (cs-expunere, seminar-conversație, seminar de sinteză) se folosesc și metode moderne (seminar-dezbateri, seminar-conferință, seminar situațional problemizat). În cadrul seminarelor practice sunt utilizate forme de activitate individuală, frontală, în grup, lucrări de laborator virtuale. Pentru însușirea mai profundă a materialului, se folosesc diferite sisteme semiotice (limbaj științific, limbaj grafic și computerizat) și materiale didactice (tabele, scheme, microfotografii, clișee radiologice). În cadrul lecțiilor și activităților extracurriculare sunt folosite Tehnologii Informaționale de Comunicare – prezentări PowerPoint, lecții on-line.
 - **Strategii/tehnologii didactice aplicate**
Brainstorming”, „Multi-voting”; „Masa rotundă”; „Interviul de grup”; „Studiul de caz”; „Controversa creativă”; „Tehnica focus-grup”, „Portofoliu”. Lucrări practice virtuale.
 - **Metode de evaluare** (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)
- Curentă:** control frontal sau/și individual prin:
- (a) aplicarea testelor docimologice;
 - (b) rezolvarea problemelor/exercițiilor;
 - (c) analiza studiilor de caz;
 - (d) realizarea unor jocuri de rol la subiectele discutate;
 - (e) lucrări de control.

Finală: examen (prezentare de caz clinic, test – control, interviu oral).

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	

	CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 25/25	

8,01-8,50	8,5	B
8,51-9,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

XI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Cursul de prelegeri al catedrei.
2. Note de curs la Boli Chirurgicale pentru studenții a.IV, Facultatea Medicină. Sub red. Prof. Dr. Gh.Rojnoveanu. Chișinău, 2018.
3. Boli chirurgicale. Curs selectiv. Sub red. Prof. Dr. Gh.Rojnoveanu. Chișinău, 2023.
4. A.Spânu. Chirurgie. Chișinău, 2000.
5. M.Kuzin. Afecțiuni chirurgicale. Moscova, 1994 (traducere)
6. М.Кузин. Хирургические болезни. Москва, 1992

B. Suplimentară

7. N.Angelescu, editor. Tratat de Patologie Chirurgicală. București: Ed. Medicală, 2001.
8. E.Maloman. Chirurgia abdominală de urgență. Recomandări practice de diagnostic și tratament. Chișinău, 2008, 341 p.
9. Б.В. Петровский. Хирургические болезни. Москва, 1980.
10. К.Д. Тоскин, В.В. Жебровский. Грыжи брюшной стенки. Москва, 1990.
11. М.И. Кузин, Б.М. Костюченко. Раны и раневая инфекция. Москва, 1990.